

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla Unginé dr. Deák Klára ügyvéd által képviselt **II.rendű alperes** felperesnek, dr. Heidecker Péter ügyvéd által képviselt I.rendű alperes neve I. rendű, a személyesen eljáró **II.rendű alperes** II. rendű alperes ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2007. január 22. napján meghozott, 27.P.26.724/2005/39. számú ítélete ellen az I. rendű alperes részéről 40. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 6.000 (hatezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperesek megsértették a felperes kegyeleti jogát azzal, hogy a rendelkezési jogába tartozó sírhelyen általa emelt síremléket eltávolították, s azon olyan síremléket emeltek - hozzájárulása nélkül -, melyen felirat jelzi, hogy azt az elhunytak fia és unokája állította, azaz az alperesek. Kötelezte az alpereseket, hogy a fenti sérelmes feliratot 30 napon belül távolítsák el ... síremlékéről, egyetemlegesen. Egyetemlegesen kötelezte az alpereseket, hogy fizessenek meg a felperesnek 15 napon belül 200.000 forintot és ezen összeg után 2004. november 1. napjától a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félévét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot, valamint a Magyar Államnak - az illetékhivatal külön felhívására - 60.000 forint eljárási illetéket. Az egyéb költségekről úgy rendelkezett, hogy azt a felek maguk viselik.

Indokolásában a Ptk. 85. § (3) bekezdésében foglaltakra hivatkozva rögzítette, hogy az nem volt vitás a felek között, hogy a keresettel érintett sírhely feletti rendelkezési jogot 1980-tól 25 évre megváltotta a felperes. Az I. rendű alperes 2004 év végén szintén megváltotta a sírhelyhasználatot - a temetkezési intézet munkatársának téves tájékoztatása alapján -, azonban ennek díját a részvénytársaság a tévedés észlelését követően visszafizette. Kifejtette, hogy az 1990. évi XLIII. törvény 22. §-a értelmében a sírhely feletti rendelkezési jog a felperest illette, ami megteremtette perbeli legitimitását, így joggal kérheti annak megállapítását, hogy az engedélye nélküli síremlék-eltávolítás, illetve az új síremlék emelése sérti kegyeleti jogait.

Az alperesek tevőleges magatartása eredményezte a sérelmes helyzet kialakulását, a II. rendű alperes mutatta meg a sírhelyet, ő távolította el a síremléket, az I. rendű alperes pedig a sírhely és a síremlék felett rendelkezett jogosulatlanul, mert új síremléket a jogszabály alapján 2005. december 31-ig nem emelhetett volna, arra a felperes volt jogosult, illetve e jogáról való lemondás esetén a legközelebbi hozzátartozót illetve volna meg a sírhely feletti rendelkezési jog.

Az alperesek jogsértő magatartására tekintettel a kereseti kérelemnek megfelelően az elsőfokú bíróság a kegyeleti jog megsértését megállapította és az objektív jogkövetkezményekről is rendelkezett oly módon, hogy a síremlékről csak az azt állítókat feltüntető sérelmezett feliratrészt rendelte eltávolíttatni, mert ez megoldható az elhunytak emlékének megsértése nélkül, nem jár a sír megbolygatásával és orvosolja a felperes sérelmét is.

Ezt követően ismertetette a Ptk. 339., Ptk. 355. § (1) és (4) bekezdését, a Pp. 164. § (1) bekezdését, a Pp. 206. §-ában foglaltakat, majd az Alkotmánybíróság, valamint a Legfelsőbb Bíróság iránymutatásának megfelelően azt fejtette ki, hogy a felperes személyes előadása, feleségének nyilatkozata, valamint testvérének tanúvallomása nem alapozta meg a kárigényt, tekintettel arra, hogy a kovácsoltvas keret és a márványtábla továbbra is felperes birtokában maradt.

Az iratokból megállapította, hogy a tujákat a sír mellől ellopták, tehát csak a két orgonabokor ellenértéke képezhette a vagyoni kártérítés iránti igény alapját, azonban ezek értékét forint összegben nem tartotta meghatározhatónak az elsőfokú bíróság a sír elhanyagolt állapota miatt, s mivel álláspontja szerint a két orgonabokor vagyoni értéket nem képviselt, ezért kárigényt megalapozó körülményként eltávolításukat sem vette figyelembe.

A nem vagyoni kártérítés körében figyelembe vette, hogy az I. rendű alperest a méltó síremlék emelésének szándéka vezette, és azt is, hogy a jogsértés létrejöttében a temetkezési vállalat munkatársainak gondatlansága is közrehatott, azonban jogsértő magatartásának megítélése körében értékelte azt, hogy a felperesnek ezt követően is szembesülnie kell az alperesek által emelt síremlékekkel. Mivel a felperes más kárigényt megalapozó tényről nem említett, ezért a keresetet csak kisebb részben találta alaposnak az elsőfokú bíróság.

A nem vagyoni kártérítés után a Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a késedelmi kamat megfizetéséről.

Az alpereseket egyetemlegesen kötelezte az illeték megfizetésére, azonban egyéb költségek tekintetében úgy rendelkezett, hogy azt a peres felek maguk viselik.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést és kérte a felperes nem vagyoni kártérítés iránti igényének elutasítását valamint a perköltség megfizetésére kötelezését.

Előadta, hogy jóhiszeműen járt el, csak a sírhely megváltását követően kezdte el a munkálatokat, mégpedig annak érdekében, hogy az elhanyagolt, gondozatlan sírhelyre méltó emlékhely kerüljön, nem kevés anyagi ráfordítás mellett.

A felperessel fennálló rossz viszony miatt a síremlék helyreállítása tekintetében megegyezni nem tudtak, de a szülők sírhelyét a felperes nem látogatta, nem gondozta, ezért az új emlékmű kegyeleti érzéseit sem sérti.

Kifejtette, hogy méltánytalan a kártérítés megfizetésére kötelezés, mert a felperes, aki jelentős szülői vagyonban részesült a hagyaték ellenére sem gondozta megfelelően a sírhelyet.

A felperes az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdésének megfelelően a fellebbezési kérelem és ellenkérelem keretei között bírálhatta felül.

Ebben a körben eljárva a másodfokú bíróság az I. r. alperes fellebbezését nem találta alaposnak. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg a tényállást, az arra alapított döntése is helyes, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése és a Pp. 254. § (3) bekezdése szerint helybenhagyta annak indoklására is kiterjedően.

A másodfokú bíróság a fellebbezésben foglaltakra tekintettel a következőket emeli ki.

A Ptk. 85. § (3) bekezdése alapján a meghalt személy emlékének megsértése miatt bírósághoz fordulhat a hozzátartozó, továbbá az a személy, akit az elhunyt végrendeleti juttatásban részesített.

A sírhelyhasználat sajátos kegyeleti jellegű jogviszonyt jelent, kegyeleti célt szolgál, ezért gyakorlásánál kegyeleti szempontokat kell érvényesíteni.

Vannak egyes kegyeleti aktusok, amelyek elvégzésére meghatározott személy jogosult. Így a síremlék felállításának, elhelyezésének, a sírhelyhasználat meghosszabbításának joga elsősorban az eltemettetőt, a sírhelyhasználatot megváltó személyt illeti meg. Ennek megfelelően a síremlék eltávolítására, új síremlék állítására is ő jogosult.

Nem vitásan ezzel a kegyeleti jog körébe tartozó jogosultsággal a felperes rendelkezett, ezért az alperesek magatartása, a felperes hozzájárulása nélkül emelt az új síremlék és annak a síremléket állíttatók személyére utaló felirata megvalósította a kegyeleti jogsértést. Az elsőfokú bíróság helytállóan rendelkezett amikor objektív jogkövetkezményként kizárólag a sérelmezett sírfelirat eltávolítására

kötelezte az alpereseket, tekintettel arra, hogy így a további indokolatlan kegyeleti sérelem, a szülők sírhelyének megbolygatása elkerülhető.

A vagyoni és nem vagyoni kártérítés iránti igény körében is egyetértett a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság okfejtésével.

Nem vagyoni kártérítést a Ptk. 84. §-a (1) bekezdésének e) pontja értelmében az kérhet, akit személyhez fűződő jogában megsértenek.

A felperes kegyeleti jogának megsértése tehát megvalósítja a nem vagyoni kártérítési igénye jogalapját.

Azt pedig, hogy a sérelemmel okozati összefüggésben a felperest érte-e olyan hátrány, amely indokolja a nem vagyoni kárpótlás megítélését, esetenként köztudomású tényként a Pp. 163. § (3) bekezdése értelmében a bíróság külön bizonyítás nélkül is valónak fogadhatja el.

A perbeli esetben a jogsértés jellege alapján külön bizonyítás nélkül, köztudomású tényként elfogadható volt, hogy a felperes által - szülei kívánsága alapján - emelt síremlék eltávolítása és helyette új síremlék készítése, amelyen felirat is jelzi, hogy azt az alperesek állították, olyan lelki sérelem hivatkozására alkalmas, ami indokolja a nem vagyoni kárpótlást, figyelemmel arra a körülményre is, hogy a felperes ezt követően minden alkalommal szembesül az alperesek által emelt síremlékkel, amikor kilátogat szülei sírjához.

A felperes által igazolt sérelem jellegéhez viszonyítottan a megítélt nem vagyoni kár összege eltúlzottnak sem tekinthető.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyta visszautalva annak helyes indokaira is.

A másodfokú bíróság a perköltségről a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78.§ (1) bekezdése szerint határozott, figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ában foglaltakra.

Budapest, 2007. szeptember 11.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s. k.
a tanács elnöke

. Győriné dr. Maurer Amália s. k.
előadó bíró

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s. k.
bíró

A kiadmány hitel  l:
tisztviselő